

Hans Toft
Regionsrådsmedlem, Region Hovedstaden
Fhv. borgmester, Gentofte Kommune

Søren B. Heisel
Forbundssekretær
3 F

Medlemmerne af Folketingets Erhvervsudvalg

25. maj 2022

Lovforslag nr. 199 om ændring af udbudsloven mv.

Danmark er som bekendt i en situation, hvor der om få år vil være massiv mangel på faglært arbejdskraft inden for mange brancher. I 2025 vil der mangle næsten 70.000 faglærte hænder. Og samtidig mangler 7.753 unge en læreplads ifølge Undervisningsministeriets officielle opgørelse fra marts 2022 – og tallet er formentlig højere, da mere end 17.500 unge (synlige elevprofiler) aktuelt står registrerede som praktikpladssøgende på [Lærepladsen.dk](https://laerepladsen.dk). Det er på alle måder uholdbart – både for den enkelte unge og for Danmark.

For regioner og kommuner bør det være en bunden og fælles opgave i den offentlige sektor og også i de private virksomheder at gøre en ekstra indsats for at løse behovet for flere lærlingepladser. Og der er brug for nye idéer og initiativer, hvis billedet skal ændres.

Derfor er det naturligvis også positivt, at regeringen med lovforslaget anerkender behovet for flere lærlingepladser.

Region Hovedstaden og Gentofte Kommune har således siden august 2019 forsøgt at få erhvervsministeren til at indgå i en dialog om konkrete forslag til en ny model for lærlingeklausuler, som vil kunne medvirke til at sikre, at vi ikke i fremtiden står i en situation, hvor vi ikke har hænder nok på arbejdsmarkedet. Erhvervsministeren har på flere møder udtrykt stor sympati for og positive holdning til disse forslag. Det er derfor særdeles skuffende, at denne sympati og positive holdning hos ministeren ikke genfindes i det fremsatte lovforslag.

Region Hovedstadens og Gentofte Kommunes model betyder, at en virksomhed skal have haft lærlinge ansat i minimum ét år, hvis den skal komme i betragtning til eksempelvis en byggeopgave i det offentlige. Efter forslaget skal antallet af lærlinge være mindst én per 10 faglærte medarbejdere i virksomheden. De mindre virksomheder kan gå sammen og dele lærlingeansvaret, så de kan opfylde kravet. Med denne model suppleres de nuværende regler om lærlingekrav i f.eks. byggekontrakter med et krav om, at virksomheder skal have lærlinge ansat bagudrettet for at kunne byde på opgaven. Med baggrund i erhvervsministerens mange positive tilkendegivelser efterlod det således en meget velbegyndt forhåbning om, at erhvervsministeren ville bane vejen for modellen. Det kan nu konstateres, at dette ikke skete.

Det fremsatte lovforslag muliggør ikke den model, Region Hovedstaden og Gentofte Kommune har foreslået med en opbakning også fra fagbevægelsen. Og hvad værre er – de lovændringer, der er foreslået af udbudsloven og tilbudsloven, kan ikke forventes at skabe det nødvendige antal nye lærlingepladser, fordi langt de fleste ordregivere allerede i dag anvender de nuværende muligheder for at stille krav om lærlingeklausuler, der nu blot gøres obligatoriske.

På denne baggrund anmodes Folketingets Erhvervsudvalg om at tilvejebringe det fornødne lovgrundlag, der gør det muligt for regionerne og kommunerne kun at indgå kontrakter med virksomheder, der det seneste år har haft lærlinge ansat – i første omgang i det *begrænsede* omfang, som det allerede i dag er muligt efter EU-retten.

Folketinget kan netop nu i forbindelse med vedtagelse af lovforslaget muliggøre, at ordregivere – ved indgåelse af kontrakter under EU-s tærskelværdier og uden klar grænseoverskridende interesse – kan stille krav om, at virksomheder bagudrettet skal have haft lærlinge ansat som betingelse for at kunne byde på opgaven. Og det vil give væsentligt flere lærlingepladser bl.a. i byggebranchen.

En *fuld* implementering af Region Hovedstadens og Gentofte Kommunes model til også at omfatte kontrakter over EU's tærskelværdier vil således skulle afvente en ændring af EU's udbudsdirektiv.

Der vedhæftes en oversigt over de ganske få nødvendige tekniske ændringsforslag, som kræves vedtaget for at muliggøre vores model.

Kopi af dette brev med bilag er sendt til: erhvervsminister Simon Kollerup og børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil

Med venlig hilsen

Hans Toft

Søren B. Heisel

Vedlagt: Lærlinge-model – sådan kan regioner og kommuner arbejde med lærlingekrav